

POPIEŽIUS LEONAS XIII

HUMANUM GENUS

ENCIKLIKA

**ENCIKLIKA
APIE
MASONUS**

*Neoplatonismus
2006*

POPIEŽIAUS LEONO XIII

ENCIKLIKA

HUMANUM GENUS
APIE MASONUS

IŠVERTĖ K. A. S.

NIHIL OBSTAT

Rev. J. Stankevičius

IMPRIMATUR

Albertus G. Meyer, S.T.D., S.S.L.

Archiepiscopus Chicagensis

Chicagiae, die 3 Februari, 1959 a.

Išleido K.A.S.

Spausdino Draugo spaustuvė, 1959,
4545 W. 63rd St, Chicago 29, 111.

VERTĖJO ŽODIS

Gali atrodyti keista, kad popiežiaus Leono XIII enciklika, parašyta daugiau kaip prieš 70 metų, yra verčiama į lietuvių kalbą. Argi jau nėra naujesnių ir aktualesnių temų? Kam čia numirėlius iš kapų kelti? Tiesa, taip gali atrodyti tik paviršutiniškam stebėtojui: idėjos niekad nesensta. Taigi yra tokių temų, kurios laikui bėgant nustoja savo aktualumo, o kitos tampa dar aktualesnės. Be abejo, paskutinė enciklikos dalis, kalbanti apie Bažnyčios organizacijas, yra jau pasenusi. Dabar jau turime ne tik tretininkus ir Šv. Vincento Pauliečio šalpos draugiją, bet plačiai iškerojusią katalikų akciją su „Ateitinin-kais“, Vyčiais ir daugybe įvairių specialių organizacijų. Organizacinėje srityje Bažnyčia per paskutinę pusę šimtmečio yra padariusi milžinišką pažangą, tačiau savo požiūriu į frankmasonus ir komunistus toji enciklika yra dar aktualesnė. Nuo enciklikos „Humanum Genus“ pasirodymo šėtono kariai taip pat yra padarę didelę pažangą, ir kai kurie enciklikoj išreikšti pranašavimai jau yra virtę žiauria tikrove. Žmonijos didžiosios kovos abu frontai yra pagyvėję, o ypač pragaro frontas kovoja su amžiais negirdėtu įsiutimu ir žiaurumu. Žmonių bendruomenė yra atsidūrusi ant baisaus bedugnės kranto. Ir tik atgamtinė pagalba gali išvesti žmones iš vis didėjančios ir kankinančios baimės dėl rytojaus. Daugelio valstybių valdžia yra masonų rankose, o jų išperėti komunistai tarytum koks raudonasis maras grasina visam pasauliui. Masonai tikisi, kad jau netoli tas laikas, kai galės paimti viso pasaulio valdžią į vienas rankas ir paskelbti žiauriausią diktatūrą. Daugelis pasaulio karalysčių jau sugriuvo, patekusios į frankmasonų paspėstus spąstus, o kitos valstybės laukia savo eilės. Po visų valstybių pamatais jau knisasi priešas, sukeldamas depresijas, infliaciją, streikus, norėdamas jas sužlugdyti ekonomiškai ir

politiškai. Savo galutinam tikslui pasiekti frankmasonai planuoja Trečiąjį pasaulinį karą, kuriame komunistinės valstybės susikirstų su antikomunistinėmis. Didieji tarptautiniai bankininkai remtų ir vieną, ir antrą pusę, kad tuo pačiu laiku žlugtų jų pagimdytas komunizmas ir krikščioniškoji opozicija. Kada žmonės bus revoliucijų ir karų be galo išvarginti ir trokš taikos bet kuria kaina, tada frankmasonai visais propagandos būdais skelbs *vienos pasaulio valstybės idėją*, kaip tobuliausios valstybės formą. Jau dabar jų kontroliuojama didžioji pasaulio spauda kartais perša skaitytojams tą mintį, bet gražiomis spalvomis nupiešia tik gerąją pusę, sąmoningai nutylėdami blogąsias tokios valstybės puses. Mes, lietuviai, kaip ir daugelis kitų, galėjome pasprukti nuo komunistinio teroro tik dėl to, kad pasaulyje dar buvo ir daugiau valstybių. Kur tektų sprukti, jei būtų sudaryta viena diktatūrinė pasaulio valstybė? Jei kada tamsios ir naivios minios paklaustyti vienos valstybės atstovų — agitatorių saldliežuvavimų ir nubalsuotų už vieną viso pasaulio valstybių federaciją, tada ILLUMINATI — „apšviestieji“ Liuciferio šviesa — pavergtų žmonių protus ir kūnus. Tada prasidėtų nauja visiškos vergijos epocha: beliktų didieji ponai ir nežydai vergai, ir krikščioniškoji kultūra būtų palaidota. Vienvaldžių imperijos keliui parengti frankmasonai kultūros, mokslo, pažangos ir sveikatos sumetimais skatina rasių sumaišymą, gimdymų kontrolę, religinį indiferentizmą ir kitas žalingas idėjas. Tuo pačiu tikslu tarptautiniai bankininkai finansuoja revoliucijas, karus, dirbtinai sukelia depresijas ir pinigų infliacijas, kad pasaulyje išivyrautų ekonominė ir dvasinė suirutė. Yra kas sąmoningai platina blogą spaudą ir demoralizuojančius filmus, o kai kurią, jiems labai priešingą, spaudą išperka ir sunaikina, kad plačiosios masės nesužinotų tikros tiesos. Nei Tautų Sąjunga, nei Tarptautinis Teismas, nei dabartinė Jungtinių Tautų Organizacija neatneš žmonijai šviesesnio rytojaus, nes stovi ant apgaulingų pamatų. Tautų Sąjunga jau seniai subankrutavo nepasiekusi savo tikslo. Tokiu pat keliu eina ir Jungtinių Tautų Organizacija, ir nėra ko gero iš jos tikėtis. Praktiškai neišsprendė patenkina-

mai nė vienos svarbesnės problemos, bet, atvirkščiai, tik dar daugiau supainiojo ir padarė nepataisomos žalos, kaip aiškiai byloja pateikti faktai. Tos tarptautinės institucijos nesirūpina tikra tautų gerove, bet tiktai skina kelią vienai pasaulio valstybių federacijai – vienai tarptautinių bankininkų diktatūrai. Jie dabar yra visur įpiršę aukso standartą, kuris klampina į astronomines skolas ir didžiausias valstybes, verčia jas būti priklausomas nuo privačių tarptautinių bankininkų. Nors nacių Vokietija pridarė labai daug politinių ir kitokių klaidų, bet tenka pripažinti, kad valstybės pinigai buvo nepagrįstas aukso, bet (labai protingai) valstybės turtais ir žmonių darbu. Dėl to Vokietija neklimpo į skolas ir todėl išsiutino tarptautinius bankininkus, kad nepriklauso nuo jų malonės ir neduoda jiems pelno. Tai buvo pati svarbiausia priežastis, dėl kurios kilo Antrasis pasaulinis karas.

Būčiau labai dėkingas, jei šis mano darbas atvertų akis ne vienam politikos klystkeliuose pasimetusiam mūsų tautiečiui, ypač tiems, kurie vadovauja politikai ir švietimui, ir apskritai visiems mūsų visuomenininkams, taip pat ir paprastiems piliečiams, kurie eina atiduoti savo balso valstybiniuose ar savi-valdybių rinkimuose.

K. A. S.

POPIEŽIAUS LEONO XIII

„HUMANUM GENUS“

ENCIKLIKA APIE FRANKMASONUS

Garbingiesiems Mūsų Broliams, Patriarchams, Primams,
Arkivyskupams ir Vyskupams visame katalikų pasaulyje.

Garbingieji Broliai,

Sveikinimas ir Apaštališkasis Palaiminimas.

Dvi karalystės

Žmonių gimine po nelaimingo atkritimo nuo Dievo, Kūrėjo ir dangiškųjų dovanų davėjo, „dėl velnio pavydo“ yra pasidalijusi į dvi skirtingas ir priešingas dalis. Viena jų nuolatos kovoja už tiesą ir dorą, o antra — už tai, kas dorai ir tiesai yra priešinga. Viena yra vadinama Dievo Karalystė žemėje — Jėzaus Kristaus Bažnyčia. Ir tie, kurie trokšta visa širdimi būti su ja susijungę, kad būtų išganyti, turi būtinai visu protu ir visa valia tarnauti Dievui ir Jo vienatiniam Sūnui. Antra yra šėtono karalystė. Jo valioje ir kontrolėje yra visi tie, kurie seka pragaištingu savo vado šėtono ir pražūtingu mūsų pirmųjų tėvų pavyzdžiu, kurie yra atsisakę paklusti dieviškajam ir amžinajam įstatymui ir kurie visokiais būdais stengiasi paneikinti Dievą ir su Juo kovoti.

Dvi meilės ir du miestai

Tas dvi karalystes šv. Augustinas puikiai pavaizduoja kaip du miestus, kurie turi skirtingus įstatymus, nes siekia priešingų tikslų; ir trumpai, ir aiškiai nusako jų veikiančias priežastis šiais žodžiais: „Dvi meilės sukūrė du miestus: savimyla, pasiryžusi net Dievą paniekinti, sukūrė pasaulio miestą; ir Dievo meilė — pasiryžusi net pati save paniekinti — sukūrė Dievo miestą. Visais laikais tie du miestai tarp savęs kovojo įvairiausiais ginklais, visokiausia kovų taktika, nors ne visada įnirtingai puldami. Tačiau šiuo metu blogio šalininkai, atrodo, susivienijo ir įnirtingai kovoja, vadovaujami ar globojami gerai organizuotos ir plačiai pasklidusios organizacijos, vadinamosios *masonerijos*, arba *frankmasonų*. Dabar jie, neslėpdami savo tikslų, išdidžiai kelia maištą prieš patį Dievą. Jie visiškai viešai ir atvirai nori sugriauti šventąją Dievo Bažnyčią. Tai daro, norėdami visiškai sugadinti krikščionių tautas ir, jei būtų galima, visą tą palaimą, kurią yra mums atnešęs Jėzus Kristus, mūsų Atpirkėjas. Matydami tokias blogybes ir apgailestaudami dėl jų, Mes turime iš artimo meilės dažnai šauktis Dievo: „Tavo priešai kelia didelį triukšmą, ir tie, kurie Tavęs nenkenčia, iškėlė galvas. Jie sudarė nedorą sutartį prieš Tavo tautą ir surengė sąmokslą prieš Tavo šventuosius. Jie tarė: „Eikime ir sunaikinkime juos taip, kad jie daugiau nebūtų tauta“.

Popiežiaus pareiga

Tokiu kritišku metu, kai krikščionys yra taip žiauriai puolami ir spaudžiami, yra Mūsų pareiga išpėti apie pavojų ir nurodyti, kas yra priešai, ir, kiek Mūsų galia leidžia, vadovauti kovai su jų piktais planais, kad nepražūtų tie, kurių išganymas yra Mums pavestas, ir kad Jėzaus Kristaus Mums pavesta karalystė ne tik išsilaikytų savo pilnatvėje, bet kad augtų ir plėstųsi visame pasaulyje.

Mūsų pirmtakų įspėjimai

Romos popiežiai, Mūsų pirmtakai, nuolat budėjo, kad krikščionių tautos būtų saugios. Greitai pastebėjo ir išvilko į die-nos šviesą baisųjį priešą ir jo kėslus iš jo tamsių, slaptų są-mokslo lindynių ir, pirmai progai pasitaikius, aiškiai ir teisin-gai viską numatydami, įspėjo valstybių valdovus ir tautas sau-gotis parengtų puolimų ir pinklių jiems apgauti.

Nuo Klemenso XIII iki Pijaus IX

Pirmasis pavojaus ženklas buvo duotas Klemenso XII 1738 metais. Jo potvarkiai buvo patvirtinti ir pakartoti Benedikto XIV. Pijus VII ėjo tuo pačiu keliu. Leonas XII savo raštu „Quo graviora“ surinko visus ankstesniųjų popiežių, pasisa-kiusių tuo reikalu, aktus ir dekretus, juos ratifikavo ir patvir-tino visiems laikams. Apie tą patį kalbėjo Pijus VIII, Gregori-jus XVI ir daugelį kartų — Pijus IX.

Bažnyčia, valstybė ir masonerija

Kai tik masonų sektos konstitucija ir dvasia buvo aiškiai suprastos iš akivaizdžių jos veikimo ženklų, iš tikrų faktų, iš jų paskelbtų įstatymų, iš jos apeigų ir paaiškinimų, pridodant dažnai asmeninius parodymus tų, kurie yra dalyvavę jų slap-tuose posėdžiuose ir susirinkimuose, Apaštalo Sostas viešai paskelbe egzistuojančią masonų sektą ir jos konstituciją, kaip priešingą įstatymams ir teisei, ne mažiau žalingą tiek krikš-čionybei, tiek valstybei. Griežčiausiai uždraudė tai sektai pri-klausyti, o jei kas nepaklausytų, būtų Bažnyčios nubaustas, kaip yra baudžiami ypatingai nusikaltę piktadariai. Masonai dėl to labai užsirūstino ir, tikėdamiesi susilpninti Bažnyčios dekretų jėgą, juos niekino, šmeižė; kaltino, kad popiežiai, per-žengę nuosaikumo ribas, savo potvarkiais ir sprendimais pa-darė neteisingus nutarimus.

Tuo būdu jie stengiasi sumažinti popiežių konstitucijų au-toritetą ir svarbą. Tačiau visuomenėje buvo žmonių, kurie,

nors ir nenoromis, pripažino, kad popiežiai pasielgė teisėtai, pagal katalikų mokslą ir drausmę. Popiežiai gavo tokį pat pritarimą, išreikštą gana stipriais žodžiais, iš daugelio valstybių galvų, kurios jau irgi mąstė apie jų pačių pastebėtus įvykius ir kaip apie tai informuoti Šventąjį Sostą, arba, tarpusavy susitarus, ypatingais įstatymais masonus sutramdyti kaip labai kenksmingus visuomenės santvarkai tokiose šalyse, kaip antai: Olandijoje, Austrijoje, Šveicarijoje, Ispanijoje, Bavarijoje, Savojoje ir keliose Italijos provincijose.

Mūsų pirmtakų įspėjimas buvo teisingas

Bet, kas svarbiausia, dalykų raida įrodė mūsų pirmtakų išmintį. Jų teviškas rūpestis ir pastangos ne visada ir ne visur atnešė pageidaujamų vaisių, nes kai kurie buvo gudrūs, apsimetę, klastingi ir veiklūs blogio pasiuntiniai arba paskendę savo asmeniniuose reikaluose, lengvapėdiškai žiūrį į viską, kas jiems tuo metu tiesiogiai nesvarbu. Dėl viso to sekta per pusantro šimto metų tiek sustiprėjo, kad per sukybes ir akiplėšiškumus pajėgė įlįsti į visas valdžios institucijas taip, kad virto beveik valdančia jėga. Toks greitas ir baisus jų išsiplėtimas atnešė Bažnyčiai, valstybei ir žmonijai didelę žalą, kurią Mūsų pirmtakai jau seniai buvo numatę. Kadangi dabar susidarė tokios aplinkybės, yra rimto pagrindo bijoti, ne tiek Bažnyčiai (jos pagrindai yra tiek tvirti, kad jokia žemiška jėga negali jų išgriauti), bet ypač toms valstybėms, kuriose įsigalėjo arba ta sekta, apie kurią pirma kalbėjome, arba kitos panašios sekto ar draugijos, kurios nuo jų priklauso ir yra jų mokinės.

Masonų mokslas ir tikslai

Dėl tų priežasčių Mes tol nestojome į atvirą ir griežtą kovą, kol visai aiškiai nematėme ir nejautėme, kad tai Mūsų pareiga panaudoti Mūsų autoritetą prieš taip baisiai pasklidusį blogį. Mes jau keletą kartų tam tikromis progomis iškėlėme pagrindinius jų klaidingo mokslo dalykus, kurie ypatingu bū-

du parodė pragaištingą masonų nuomonių ir minčių įtaką. Taigi enciklikoje „Quod Apostolici muneris“ Mes stengemes atremti šlykščius ir išsigimusius socializmo ir komunizmo mokslus. Veliau kita enciklika „Arcanum“ rūpinomės apginti ir išaiškinti tikrą ir natūralią mintį šeimyninio gyvenimo, kurio šaltinis ir pradžia yra moterystė.

Enciklikoje „Diuturnum“ Mes aprašėme politinės valdžios idealą, paremtą krikščioniškosios minties pagrindais, kuris stebėtinai derinasi ir su įgimta daiktų tvarka, ir su valdovų bei tautų gerove. Dabar Mes, sekdami savo pirmtakų pavyzdžiu, esame pasiryžę išaiškinti pačią masonų organizaciją, ko ji moko, kokie jos tikslai, koks jos galvojimo ir veikimo būdas, kad galėtume ko aiškiausiai iškelti aikštėn jos blogio jėgą ir padaryti, ką pajėgiame, kad būtų sustabdytas tas limpamas maras.

Visų slaptųjų organizacijų vieningumas

Yra keliolika organizacijų, kurios, nors skiriasi savo pavadinimais, apeigomis, išorine forma ir kilme, tačiau taip vieningai siekia bendro tikslo ir daug kur turi panašias pagrindines nuomones, kad iš tikrųjų jos yra ta pati frankmasonų sekta, kuri yra lyg tam tikras centras, iš kurio visos išeina ir į kurią grįžta. Dabar jos nenori daugiau pasilikti ir atrodyti slaptos; jos šaukia susirinkimus dieną ir viešai, leidžia savo spaudą, o vis dėlto, jei atidžiau pažiūrėsime, pamatysime, jog turi slaptųjų draugijų pobūdį ir papročius. Jose dedasi daug paslaptinių dalykų, kuriuos paprastai stengiasi rūpestingiausiai pridengti ne tik nuo svetimų akių, bet taip pat ir nuo daugumos tikrų savo narių. Pavyzdžiui: stengiasi nuslėpti slapthus ir galutinius organizacijos tikslus, svarbiausių vadų vardus, kai kuriuos slapthus uždarus susirinkimus, tų susirinkimų nutarimus ir būdus, kaip juos įgyvendinti. Be abejo, ne visi nariai yra lygūs. Vieni turi daugiau pareigų, o kiti — daugiau teisių ir privilegijų. Nariai labai skiriasi pagal jiems suteiktus laipsnius: ne visiems leista pažinti visas paslaptis, tačiau visi yra griežtos drausmės sukaustyti.

Paslaptis ir apgaulė

Frankmasonų kandidatams paprastai yra įsakyta pasižadėti ir ypatinga priesaika prisiekti niekada, jokiam asmeniui, jokių būdu ir jokiais aplinkybėmis neišduoti, kas yra kiti nariai, kokie yra ėjimai ir taktika, ir kas buvo svarstyta susirinkimuose. Taigi frankmasonai savo apgaulingu išoriniu pasireiškimu ir visada tokiu pat apsimetimu, panašiai kaip senovės klaidatikiai manichėjai, stengiasi kiek galėdami užsimaskuoti — prisidengti ir neturėti kitų liudytojų kaip tik savo narius. Kad geriau save paslėptų, jie dažnai dangstosi rašytojų, mokslininkų skraiste, kaip mokslo ir šviesos nešėjai. Jie kalba apie savo uolumą ir pastangas nešti kultūrą, dedasi vargšų draugais ir skelbia, kad vienas didžiausių jų troškimų ir tikslų yra pagerinti liaudies gyvenimo lygį, kad kuo daugiau žmonių galėtų pasinaudoti socialinio ir visuomeninio gyvenimo nauda. Tai, ko jie giriasi siekią, dar ne viskas; tai tik priedanga kitiems didesniems tikslams pasiekti. Kas nori tapti frankmasonu, turi nuo pat įstojimo dienos pasižadėti visiškai klusniai ir ištikimai klausyti vadų ir mokytojų, vykdyti jų įsakymus ir valią, nelaukiant griežto paliepimo, bet turi užtekti ir mažiausio jų vadų valios pareiškimo ženklų; o jei pasitaikytų, kad kuris nepaklausytų, tuo atveju turi pasiduoti nors ir žiauriausioms bausmėms, net mirties bausmę turi būti pasiryžęs priimti. Jei kas būna susektas išdavęs sektos darbus arba atsisakęs vykdyti duotus įsakymus, tas iš tikrųjų būna baisiai nubaustas, bet taip gudriai, kad žudikas labai dažnai išvengia kalėjimo ir bausmės.

Blogi masonų darbų vaisiai

Skatinti slapta supančioti žmones, lyg kokius vergus, ir aiškiai nepasakyti, kuriam tikslui, panaudoti pavergtus žmones aklai pildyti kitų užmačias, apginkluoti žmogų kraujo praliejimui ir jį užtikrinti, kad nusikaltimas nebus nubaustas — tai yra kažkas tikrai baisaus ir šlykštaus, kad tiesiog supurto

žmogišką prigimtį. Sveikas protas ir teisingumas aiškiai rodo, kad organizacija, apie kurią čia kalbame, yra stačiai priešinga teisingumui ir gamtos teisei. Juo labiau kad yra dar aiškesnių įrodymų, kad visa tai yra priešinga ir įgimtai dorovei. Nors tie jų melai yra gudriai apgaubti didžia paslaptinga skraiste, bet vis tiek vienu ar kitu būdu aiškėja jų atsiradimo šaltinis ir priežastys. „**Geras medis negali duoti blogų vaisių, o netikęs – gerų.**“

Masonų sektos vaisiai yra labai pragaištingi ir kartūs. Iš to, ką anksčiau akivaizdžiai įrodėme, t. y., kad jų galutinis tikslas – visiškai sugriauti krikščionybės mokslo sukurta religinę ir politinę pasaulio santvarką, o vietoj jos pagal jų idėjas įvesti naują santvarką, kurios pagrindai ir įstatymai remtųsi grynu NATŪRALIZMU.

Masonai ir jų pagalbinės organizacijos

Tai, ką mes sakėme ar sakysime, reikia suprasti, kad yra sakoma apie masonų organizaciją kaip tokią apskritai ir apie kitas tokias organizacijas, su kuriomis jie turi ryšį, *bet ne apie jos atskirus asmenis*. Gali būti tarp jų asmenų, o tokių yra nemažai, kurie, nors ir yra kalti, kad įsipainiojo į tokias draugijas, tačiau jie patys nėra tų kriminalinių nusikaltimų dalyviai ir nežino tų galutinių tikslų, kuriuos stengiasi pasiekti. Kai kurios jiems priklausančios organizacijos gal jokių būdu nepritartų galutinėms, savaime plaukiančioms išvadoms iš tų principų, kuriuos jie išpažįsta. Taip vyksta dėl nežinojimo ir sąmoningumo stokos. Jei jie visa tai aiškiai sužinotų, tikriausiai patys pasibaisėtų, į kokią pinklę įsipainiojo dėl savo neišmanymo. Kiti iš jų yra vietos ir laiko aplinkybių vedami ir nori pasiekti mažesnių tikslų, negu kiti siekia. Tačiau ir tie dėl minėtų priežasčių negali būti laikomi svetimais masonų federacijai, nes toji federacija turi būti vertinama ne tiek iš to, ką ji padarė ar įgyvendino, kiek iš jos paskleistų nuomonių ir minčių visumos.

Natūralizmo pradai

Pagrindinis natūralizmo mokslas, kurį jau gana aiškiai nusako pats pavadinimas, yra tas, kad žmogaus prigimtis ir protas yra visų dalykų mokytojas ir vadas. Taip mąstant, jiems mažai rūpi pareigos Dievui, arba jas iškraipo klaidingos ir miglotos nuomonės. Jie nepripažįsta, kad pats Dievas būtų ko nors mokęs. Nepripažįsta tikėjimo dogmų, arba tiesų, kurios nėra suprantamos žmogaus protui, nei jokio mokytojo, kurio autoritetu būtų galima pasitikėti. Kadangi Katalikų Bažnyčios pareiga yra skelbti iš Dievo gautas tiesas, mokyti, beje, apie malonę, arba dieviškąją pagalbą, reikalingą sielos išganymui, ginti jos autoriteto grynumą, priešų įniršis ir puolimas yra nukreipti ypač prieš Bažnyčią.

Masonai palaiko natūralizmą

Dabar pažiūrėkime, kaip masonų sekta elgiasi tikėjimo dalykuose, ypač ten, kur jie gali veikti nesivarždami, ir kiekvienas galės spręsti, ar jie iš tikrųjų palaiko natūralizmo politiką, ar ne. Jau nuo labai senų laikų deda visas pastangas, kad galėtų pasiekti savo tikslų, būtent, kad valstybė nesiskaitytų su Bažnyčios pareigomis ir autoritetu; dėl tos pačios priežasties skelbia visuomenei ir kovoja, kad Bažnyčia būtų atskirta nuo valstybės. Taip katalikų tikėjimo įtaką jie visiškai eliminuoja įstatymams ir bendruomenei. Todėl jie nori, kad valstybė būtų tvarkoma, visiškai neatsižvelgiant į Bažnyčios įsakymus ir įstatymus.

Masonai puola Kristaus Bažnyčią

Jie mano, kad neužtenka su Bažnyčia — geriausia vadove — nesiskaityti, bet esą reikia ją įžeidinėti ir jai priešintis. Iš tikrųjų jie mano, kad gali nebaudžiami kalbomis, raštais ir savo mokslu pulti pačius katalikų tikėjimo pagrindus. Jie nepaiso nei bažnytinės teisės, nei Bažnyčios dieviškos pasiuntinybės. Bažnyčiai palieka tik truputėlį laisvės. Tokie jų įstatymai, paviršutiniškai žiūrint, neatrodo labai priešingi Bažny-

čiai, bet iš tiesų taip sutvarkyti, kad trukdo Bažnyčiai laisvai veikti. Pavyzdžiui, ypatingus ir varžančius įstatymus taiko dvasininkams, kad jie neturėtų tinkamų sąlygų veikti ir išsilaikyti, ir todėl jų vis mažėtų ir mažėtų. Mes matome bažnytinių nuosavybių likučius, suvaržytus griežčiausių potvarkių, ir atiduotus valdžios administratorių valdžiai ir savivalei, visiškai sunaikintus vienuolynus ir išblaškytus vienuolius.

Masonai puola Kristaus vietininką

Jau nuo senų laikų priešai ypač puola Apaštalo Sostą ir Romos popiežių. Dėl tariamai rimtų priežasčių popiežius buvo pats pirmutinis išstumtas iš savo kunigaikštijos laisvės ir teisių tvirtovės — žemiškosios valstybės. Tuoj jam buvo sudarytos nepakenčiamos sąlygos, jį iš visų pusių supo sunkumai. Dabar atėjo laikas, kai masonų sektos šalininkai atvirai pareiškia, ką slapčia jau nuo seniai tarp savęs tarėsi, kad šventa popiežiaus valdžia būtų panaikinta ir kad pati popiežiaus institucija, kuri buvo įsteigta remiantis dieviška teise, būtų visiškai sunaikinta. Jei reikia daugiau įrodymų, pateiksiu dar vieną faktą, kuris buvo atskleistas gerai informuotų liudytojų. Vieni iš jų seniau, kiti visai neseniai yra pareiškę, kad masonai yra ypač nepermaldujamai priešiški Bažnyčiai ir pasiryžę ją pulti ir kad jie niekad nenurims, kol nesugriaus visko, ką popiežiai yra padarę tikėjimo srityje.

Masonai griaua visų tikėjimų pamatus

Tuos, kurie tampa jų nariais, neverčia nei ženklais, nei žodžiais atsisakyti katalikų mokslo. Toks jų elgesys ne tik jiems nekenkia, bet dargi yra naudingas jų planams. Jie taip lengviau apgauna paprastus ir neakylus žmones ir pritraukia daugiau narių. Kadangi jie priima visokius, kurie tik pareiškia norą jiems priklausyti, nesvarbu, kokios jie būtų tikybės, dėl to skleidžia didžiausią šio amžiaus klaidą, kad tikėjimas yra nesvarbus dalykas ir kad visi tikėjimai yra vienodi. Taip išvedžiodami, jie nori sugriauti visus tikėjimus, ypač

katalikų, kuris, būdamas vienintelis tikras, negali būti laikomas tokiu, kaip ir visi kiti tikėjimai. Toks tvirtinimas — tai katalikų tikėjimo įžeidimas.

Masonų pažiūros į Dievą

Bet natūralistai eina daug toliau. Jie svarbiausiuose gyvenimo reikaluose pasuka visiškai klaidingu keliu ir nueina iki neapgalvotų pragaištingų kraštutinumų, iš dalies dėl žmogiškos prigimties silpnumo, o gal Dievas jiems siunčia tai kaip teisingą bausmę už jų išdidumą. Taigi jie nelaiko tikrais ir pastoviais tų dalykų, kurie yra visiškai suprantami įgimta proto šviesa, kaip iš tikrųjų yra, — pavyzdžiui, Dievo buvimas, kad žmogaus siela yra ne medžiaginės prigimties ir nemirtinga. Masonų sekta, eidama panašiai klaidingu keliu, yra atsidūrusi panašiuose pavojuose. Nors apskritai jie galbūt pripažįsta Dievo buvimą, bet, jų liudijimu, ne visi ta tiesa tvirtai įsitikinę. Jie nė neslepia, kad Dievo buvimo klausimas yra didžiausia jų nesutarimų priežastis. Tikras dalykas, kad apie tai paskutiniu laiku tarp jų kilo dideli ginčai. Faktiškai sekta duoda didelę laisvę savo balsuotojams. Kiekvienai pusei yra duota teisė ginti savo nuomonę: ir tiems, kurie sako, kad Dievas yra, ir tiems, kurie sako, kad Dievo nėra. Ir tie, kurie užsispyrę ginčija, kad Dievo nėra, yra lygiai taip pat lengvai priimami, kaip ir tie, kurie teigia, kad Dievas yra. Jie, panašiai kaip panteistai, klaidingai supranta apie Dievą. Toks samprotavimas išstumia lauk tikrąją tiesą, o jos vietoje palieka kai kurias nesąmones apie dieviškąją prigimtį.

Įgimtų teisių praradimas

Kada pačios pagrindinės tiesos yra sugautos arba susilpnintos, tada ir tos kitos tiesos, kurias, remdamiesi sveiku protu, žinome iš prigimties, pradeda griūti, būtent, kad Dievas Kūrėjas sukūrė viską savo laisva valia, kad pasaulis yra Apvaizdos valdomas, kad žmogaus siela yra nemirtinga, kad po šio žemiško gyvenimo bus kitas — amžinas gyvenimas.

Dorovės pasekmės

Atmetus tas tiesas, kurios yra gamtos pagrindai ir naudingos žinoti bei praktikuoti, lengvai galima numatyti, kas tokiu atveju gali atsitikti viešai ir privačiai dorovei. Mes čia nekalbame apie dieviškasias dorybes, kurių negalima praktikuoti arba išgyti be ypatingos dovanos, vadinamos Dievo malone, kurios ne pėdsakų negalima rasti tuose, kurie atmeta žmonių jos atpirkimo faktą, Dievo malonę, sakramentus ir dangaus džiaugsmus, kaip nežinomus. Mes čia kalbame apie pareigas, kurios remiasi įgimtu padorumu ir teisingumu, kad Dievas yra pasaulio Kūrėjas ir rūpestingas Valdovas, kad amžinasis įstatymas įsako laikytis įgimtos tvarkos ir draudžia ją ardyti, kad paskutinis žmogaus tikslas yra vertesnis už žmogiškus daiktus ir yra anapus šios žemės gyvenimo. Tokie yra visokio teisingumo ir dorovės šaltiniai ir pagrindai.

Teisingumo pamatai sugriūva

Atmetus tuos pagrindus, kaip natūralistai ir masonai pageidauja, tuojau nežinosim, kas teisinga ir kas neteisinga, arba kokie yra dorovės pagrindai. Taigi masonai palaiko ir platina laisvos dorovės mintį, kuria jaunimas turi būti auklėjamas, ir kad būtų siekiama mokyklose įvesti vadinamąjį civilinį, nepriklausomą ir laisvą mokymą, t. y. be jokios tikybos. Bet kaip nepakankamas yra toks mokymas, kaip silpnas ir kaip lengvai aistrų blaškomas, aiškiai patvirtina labai liūdnos tokio mokymo pasekmės, kurios jau pasirodė gyvenime. Kur tik sekta pradėjo labiau valdyti, buvo atsisakyta krikščioniškojo auklėjimo, ten greitai pranyko geri darbai ir sugedo papročiai, ten pasklido baisios ir begėdiškos nuomonės, blogi darbai, labai išaugo akiplėšiškumas. Dėl to dažnai apgailestaujama ir padejuojama, ir nemažai iš tų, kurie pritaria tokiam auklėjimui ir mokymui, aiškių faktų akivaizdoje yra priversti patvirtinti, kad tai tikra teisybė.

Mūsų prigimties silpnumas

Žmogiška prigimtis buvo gimtosios nuodėmės sugadinta ir dėl to labiau linkusi į nedorybes negu į dorybes. Norint dorai gyventi, būtinai reikia tramdyti netvarkingus dvasios polinkius ir priversti, kad aistros klausytų proto. Toje kovoje dažnai turime paniekinti žmogiškus daiktus bei dėti daug ir didelių pastangų, kad protas galeėtų išlaikyti savo kelią. Bet natūralistai ir masonai netiki tomis tiesomis, kurias mums Dievas apreiškė. Jie paneigia, kad pirmieji tėvai nusidėjo ir kad dėl to mūsų laisva valia nesanti susilpnėjusi ir labiau linkusi į blogą negu į gera. Atvirkščiai, jie perdeda įgimtų dorybių ir jų vertės pranašumą ir tik jas vienas laiko teisingumo pagrindu ir eitinu keliu. Jie negali net įsivaizduoti, kad reikia nuolatos ir smarkiai kovoti, kad galėtume pergalėti aistrų įstatymą ir smurtą.

Malonumų evangelija

Mes matome, kad šiandien žmogus įvairiausių malonumų yra viešai gundomas ir viliojamas. Yra laikraščių ir knygų, kurios neturi nei saiko, nei gėdos, scenos vaidinimai pasižymi palaidumu, meno kūriniai begėdiškai remiasi vadinamaisiais *realizmo* dėsniais, aistringai vaikomasi visokių malonumų, o dorybės saldžiu miegu užliūliuojamos. Bedieviškai, nuodėmingai, bet drauge ir visiškai logiškai elgiasi tie, kurie nelaukia jokių dangiškų linksmybių ir mano, kad visiškai padoru pasinerti į visokius šios žemės malonumus. Tai, ką čia sakėme, noriu patvirtinti faktu, kuris nustebins ne tiek kaip faktas, bet kaip labai atviras pareiškimas. Apskritai nė vienas nėra linkęs taip nuolankiai klausyti sukto ir gudraus žmogaus kaip tas, kurio dvasia yra nusilpus ir aistrų valdžios palaužta. Dėl to masonų sekteje yra ir tokių, kurie nutarė ir pasiūlė, kad minia be jokių varžtų, visiškai laisvai turi būti prisotinta nedorybių. Dėl to tokią minią paskiau yra labai lengva pavergti ir su ja galima daryti, ką tik norima.

Ką jie sako apie moterystę?

Apie šeimyninį gyvenimą natūralistai sako, kad moterystė yra tik prekybos sutartis, kurią gali atšaukti ją sudariusieji; kad pasaulinė valdžia tvarko moterystės sutartis, kad auklėjant jaunimą apie tikėjimą nereikia sakyti nieko tikra, kad kiekvienam reikia palikti visišką laisvę pasirinkti tokį tikėjimą, kokį jis norės, kai jau bus suaugęs. Tam visiškai pritaria ir masonai, ir ne tik pritaria, bet stengiasi, kad tatai įgautų įstatymų galią. Dėl to daugelyje vadinamųjų katalikiškų kraštų yra įsakyta, kad santuokos yra pripažintos teisėtomis tik tada, kai civiliškaai susituokiamas; kituose kraštuose įstatymai leidžia divorsą, kituose vėl, kur dar tokių įstatymų nėra, dedamos pastangos tokius įstatymus kiek galima greičiau įvesti. Taigi greit ateis laikas, kai santuokos pavirs paprastomis sutartimis, pakeičiamomis ir netikromis, kad, kol patiks, bus galima drauge gyventi, o kai nepatiks, galima bus lengvai išsiskirti.

Auklėjimo pradai

Labai vieningai masonų sekta stengiasi paimti į savo globą jaunuomenės auklėjimą. Jie tikisi, kad jauname amžiuje lengvai galės palenkti jaunuolių nuomones pagal savo norus, ir kad niekas taip sėkmingai nepadeda išauklėti valstybes jaunimo, kad vykdytų jų planus, kaip mokykla. Dėl to jaunuomenės auklėjimą ir mokymą nori sau pasiimti visą ir nenori jokios Bažnyčios įtakos nei mokslo, nei drausmės srityje. Daugelyje kraštų jie taip sutvarkė, kad jaunuomenės auklėjimas ir mokymas yra išimtinai pasauliečių rankose ir kad jų dorovės moksle nieko nebūtų minima apie svarbiausias ir švenčiausias žmogaus pareigas Dievui.

Politika

Toliau jie skelbia tokį politikos mokslą, kuriuo natūralistai sako, kad visi žmonės turi vienodas teises ir yra visais atvejais

vienodose sąlygose, kad kiekvienas iš prigimties yra laisvas, kad niekas neturi teisės kitam įsakyti, kad yra smurto veiks-
mas reikalauti klausyti bet kokio autoriteto, kuris nėra pačių
žmonių iškeltas. Taigi pagal tokią prielaidą viskas priklauso
liaudžiai, valdžia laikosi liaudies įsakymu arba sutikimu: jei
liaudis nori pakeisti valdžią, valdovai yra teisėtai pašalinami.
Visų teisių ir pilietinių pareigų šaltinis yra arba liaudis, arba
valdžios autoritetas, kai valdžia yra sudaryta pagal pastaruo-
sius mokslus. Taip pat yra manoma, kad valstybė turi būti be
Dievo; dėl įvairių tikybių, tai nėra priežasties, dėl kurios viena
turėtų pirmenybę prieš kitas, ir todėl visos tikybos turi būti
vienodai traktuojamos.

Viso to pasekmė – komunizmas

Nereikia nė įrodymų, kad tokį mokslą išpažįsta ir priima
masonai. Jie norėtų sudaryti valstybę pagal tokio mokslo nu-
rodymus ir pavyzdžius. Visai netolimoje praeityje jie viešai
stengėsi įgyvendinti visa tai visomis savo jėgomis ir turimo-
mis priemonėmis. Tuo būdu jie parengia kelią kitiems, akiplė-
šiškesniems žmonėms, kurie skubinasi net blogesnius dalykus
įgyvendinti, būtent sulyginti ir padaryti viską bendra: suly-
ginti visus luomus ir panaikinti nuosavybę.

Masonerija yra stabmeldybė

Kas yra masonų sekta ir kokie yra jos tikslai, pakankamai
paaaiškėja iš tos trumpos jų mokslo santraukos, kurią čia pa-
teikėme. Jų pagrindinės dogmos – tiesos yra tokios priešin-
gos protui, kad negali būti nieko baisesnio. Jie norėtų sunai-
kinti tikejimą ir Bažnyčią, kurią pats Dievas įsteigė ir užtikri-
no, kad ji niekad nebus sugriauta, nes Jis Pats ją globoja, ir
po aštuoniolikos šimtmečių norėti atgal sugražinti stabmel-
džių gyvenimo būdą ir papročius yra kvailos ir akiplėšiškos
nedorybės ženklas. Tiesiog baisu ir nepakenčiama, kad jie
nori atmesti visa tą gera, kurį Jėzus Kristus savo gailestingu-
mu užpelne ne tik atskiriems žmonėms, bet šeimai ir ben-

druomenei, — geradarystės, kurios, net krikščionybės priešų nuomone ir liudijimu, yra labai didelės. Tose neprotingose ir nedorose pastangose mes galime išvelgti nepermaldausiam neapykantos ir keršto dvasią, kuria pats šėtonas yra užsidegęs prieš Jėzų Kristų. Taigi rūpestingos masonų pastangos sugriauti pagrindines teisingumo ir dorovės įstaigas ir bendradarbiauti su tais, kurie tarytum tikri gyvuliai noretų daryti tik tai, kas jiems patinka, veda į negarbingos ir nelaimingos žmonių giminės pražūtį.

Pavojai visuomenei

Blogybės taip pat didėja kartu su pavojais, kurie grasina šeimos ir visuomenės gyvenimui. Kaip Mes jau pirma parodėme, moterystėje, beveik visų tautų įsitikinimu, yra kažkas šventa ir religinga. Dievo įstatymais moterystė yra neišardoma. Jei iš moterystės atimtume šventumo žymę ir padarytume ją išardomą, susilauktume didelių šeimyninių bėdų ir suirutės. Taip iš moters būtų atimtas jos orumas, vaikai liktų be globos, ir būtų sugriautas jų gyvenimas. Visuomenės reikaluose nekreipti dėmesio į tikėjimą ir valstybinėje administracinėje srityje nepaisyti Dievo, lyg Jo visiškai nebūtų, tai neapgalvojimas, kokio nepadarė net stabmeldžiai, nes tautų širdyse ir sielose dievybės pažinimas ir viešas tikėjimas buvo taip tvirtai įdiegti, kad žmonės galvojo, jog būtų lengviau rasti miestą be mūrų negu be Dievo. Iš tiesų žmonių bendruomenė, kuriai iš prigimties mes esame skirti, yra sukurta gamtos Autoriaus — Dievo; ir iš Jo, kaip prado ir šaltinio, nuolat ir visu smarkumu teka nesuskaitomos geradarystės, kurių bendruomenė yra pertekusi. Kaip kiekvienam iš mūsų stiprus prigimties balsas liepia pamaldžiai ir šventai garbinti Dievą, kaip gyvybes ir kiekvieno gėrio Davėją, taip dėl tos pačios priežasties tautos ir valstybės privalo Jį garbinti. Del to yra aišku, kad tie, kurie išlaisvina visuomenę nuo visų tikiybinių pareigų, pasielgia ne tik neteisingai, bet dargi tamsuoliškai ir kvailai.

Visuomenės paklusnybės pagrindas

Kaip žmonės pagal Dievo valią yra gimę visuomenei sąjungai ir draugijai, ir kaip galia valdyti yra taip reikalingas visuomenės ryšys, kad, jį atėmus, bendruomenė iškart subyrėtų, tai išeina, kad iš Jo, Kuris yra bendruomenės Kūrėjas, turi kilti autoritetas valdyti, taigi tas, kuris valdo, yra tarytum Dievo tarnas. Dėl to, kaip žmonių visuomenės tikslas ir prigimtis reikalauja, yra teisinga klausyti teisėtų teisėtos valdžios įsakymų, kaip yra teisinga klausyti Dievo, Kuris viską valdo; ir yra labai neteisinga nuomonė, kad liaudis esą turi galią neklausyti, jei jai nepatinka.

Teisinga ir klaidinga lygybė

Nė vienas neabejoja, kad visi žmonės yra lygūs, kalbant apie jų bendrą kilmę ir prigimtį arba galutinį tikslą, kurį turi kiekvienas pasiekti, arba teises ir pareigas, kurios iš to kyla. Bet, kaip ne visų yra vienodi sugebėjimai, kaip vienas skiriasi nuo kito dvasios ir kūno galiomis, kaip daug yra elgesio, polinkių, būdo skirtingumų, yra labai priešinga sveikam protui stengtis visiems taikyti tas pačias priemones ir visuomenės gyvenime norėti pritaikyti visišką lygybę. Kaip tobulas kūnas yra sudėtas iš įvairių narių, kurie, nors turi skirtingą išvaizdą ir paskirtį, sujungti ir paskirti į savo vietą, sudaro *junginį*, gražų pažiūrėti, tvirtą ir naudingą; ir bendruomenėje yra be galo daug skirtingų žmonių, kaip visumos dalių. Jei jie visi būtų lygūs, ir kiekvienas jų elgtųsi kaip nori, valstybė pasidarytų visai beformė. Bet jei skirtingų — aukštesnių ir žemesnių — tarnybų ir darbų žmonės tinkamai darbuosis bendram gerui, jie sudarys natūralų gerai sutvarkytos valstybės vaizdą.

Grėsmė valstybėms

Iš neramumus keliančių klaidų, kurias Mes išdėstėme, reikia bijotis didžiausių pavojų valstybėms. Pašalinus Dievo

baimę ir pagarbą dieviškiesiems įstatymams, paniekinus valdovų autoritetą, davus leidimą ir patvirtinus sukilimus, minios aistras atpalaidavus nuo įstatymų ir bausmės, būtinai turi prasidėti pakrikimas ir visiška suirutė. Žinoma, toks pakrikimas ir suirutė yra tyčia suplanuota ir įrašyta į daugelio *komunistinių* ir *socialistinių* organizacijų programas; maso-
nų sekta jų užsimojimams nėra priešinga, bet labai palanki jų planams ir palaiko pagrindines jų nuomones. Ir jeigu tie žmonės iš karto ir visur nepajėgia įgyvendinti savo kraštutinių pažiūrų, tai nepriklauso nuo jų mokslo ir valios, bet nuo to tvirto dieviškojo tikėjimo, kuris negali būti sunaikintas; taip pat ir nuo sveikai protaujančių žmonių, kurie atsisako būti slaptųjų organizacijų vergai ir smarkiai priešinasi jų beprotiškomis užmačioms.

Liaudis ir valdovai apgauti

O kad visi žmonės mokėtų pažinti medžius iš jų vaisių, ir kad pažintų blogumų, kurie mus slegia, sėklas ir šaltinius ir kad pamatytų pavojus, kurie kabo ant mūsų galvų! Mes turime reikalą su apgaulingu ir klastingu priešu, kuris, pataikaudamas liaudies ir valdovų ausims, suvedžioja juos gražiomis kalbomis ir saldžiu vavimais. Kad įsigytų valdovų malonę, masonai, neva iš draugiškumo, padaro juos savo galingais sąjungininkais ir padėjėjais krikščionybę griauti, ir, kad smarkiau juos užsiundyti, išgalvotais šmeižtais apkaltina Bažnyčią, lyg ji būtų valdovų varžovė reikaluose, kurie susiję su jų autoritetu ir suverenitetu. Tokiomis veidmainiškomis priemonėmis užtikrinę savo saugumą ir akiplėšiškumą, pradėjo turėti didelę įtaką valstybių valdyme; tačiau jie yra pasiryžę sugriauti imperijas iš pamatų, kankinti valstybių galvas, apkaltinti ir juos nuversti, kai tik jie netvarko valstybių reikalų taip, kaip nori masonai. Panašiai pūsdami burbulus, jie suklaidina ir liaudį. Garsiai skelbdami laisvę ir viešą gerovę, jie sako, kad yra kalta Bažnyčia ir valstybių valdovai, kad minios nebuvo išlaisvintos iš nepateisinamos vergijos ir skurdo, kuris slėgė liaudį; ir suerzinę juos naujos tvarkos troškimu, ragina

pulti Bažnyčią ir pasaulinę valdžią. Tačiau visi buvo skaudžiai apvilti. Iš tikro paprasta liaudis tapo dar labiau prispausta negu pirma. Savo skurde neteko net tos paguodos, kurią būtų turėję. Jei reikalai būtų buvę išspręsti krikščioniška dvasia, tai būtų pasiekta tikrai geresnių rezultatų. Bet kas kėsinaisi prieš tvarką, kurią Dievo Apvaizda yra nustačiusi, paprastai labai skaudžiai nukenčia dėl savo puikybės ir sutinka sielvartą ir skurdą, užuot radusi trokštamą gerovę.

Bažnyčios mokslo nauda

Bažnyčia, jei liepia žmonėms pirmiausia ir labiau už viską klausyti Dievo, aukščiausio Valdovo, yra labai klaidingai suprata: sakoma, kad ji arba pavydi pasaulinei valdžiai, arba nori paveržti kai kurias valdovų teises. Iš tikrųjų yra atvirkščiai. Ji moko, kad tai, kas teisėtai priklauso pasaulinei valdžiai, turi būti atiduota su įsitikinimu ir sąžiningai. Mokydama, kad teisė valdyti kyla iš paties Dievo, ji priduoja daugiau orumo pasaulinei valdžiai ir taip nemažai prisideda, palaikydama piliečių paklusnybę ir jų gerą valią. Ji yra taikos draugė ir sutarimo palaikytoja, ji apgaubia visus savo motinška meile. Ji tik nori suteikti pagalbą mirtingam žmogui; ji moko, kad teisingumas derintųsi su maloningumu, teisumas — su autoritetu, ir, leidžiant įstatymus, būtų laikomasi nuosaikumo; kad niekieno teisės nebūtų pažeistos, kad būtų paisoma taikos ir viešosios tvarkos; kad neturtėliams kiek galima pagelbėtų vieša ir privati labdara. „Bet dėl tos priežasties“, pavartojo šv. Augustino žodžius, „žmonės galvoja, arba norėtų manyti, kad krikščioniškas mokslas yra neparankus valstybės gerovei, nes jie nori, kad valstybė remtųsi ne tvirtomis dorybėmis, bet kad nedorybės būtų nenubaustos.“ Turėdami prieš akis tokius faktus, ir valdantieji, ir liaudis politiškai pasielgtų protingai, jei bendro saugumo sumetimais, užuot susidėjusi su masonais ir griovusi Bažnyčią, susidėtų su Bažnyčia ir atmuštų jų antpuolius.

Popiežius pakartoja įspėjimus

Kad ir koks būtų rytojus, šitaip išplitus blogybėms, Mūsų pareiga, Garbingieji Broliai, surasti vaistų. Ir kadangi Mes žinome, kad mūsų geriausia ir stipriausia viltis yra galioje to dieviškojo tikėjimo, kurio masonai juo labiau bijo, juo labiau jo neapkenčia, Mes manome, kad yra svarbiausia panaudoti tą išganingą jėgą prieš bendrą priešą. Dėl to, ką Romos popiežiai, Mūsų pirmtakai, yra nutarę daryti prieš masonų sektos darbus ir kėslus ir kokias jie yra padėję pastangas atbaidyti arba atitraukti žmones nuo tokių draugijų, Mes ratifikuojame ir patvirtiname visa tai savo Apaštališku autoritetu; ir, pasitikdami gera krikščionių valia, Mes prašome, ir maldaujame, dėl amžinojo išganymo, pagaliau būti rūpestingiems ir sąžiningiems ir nenukrypti šitame reikale nuo tų nurodymų, kuriuos yra davęs Apaštalių Sostas.

Su masonais negali būti jokių kompromisų

Mes prašome ir maldaujame jus, Garbingieji Broliai, sujungti Jūsų pastangas su Mūsų ir tuoj stengtis sunaikinti tą bjaurų marą, kuris įlindęs šliaužioja valstybės gyslomis. Jūs turite apginti Dievo garbę ir jūsų artimo išganymą. Turėdami prieš akis tokią kovą, nepritrūkite nei drąsos, nei stiprybės. Nuo Jūsų išminties pareis, kokias priemones pavartoti, kad lengviau įveiktumėte sunkumus ir kliūtis, kurias sutiksite. Bet, kaip pridera Mūsų autoritetingai pareigai, Mes patys turime nurodyti vieną kitą praktišką veikimo būdą. Mes norėtume, kad pirmutinė jūsų veikimo taisyklė būtų nuplėšti masonams kaukę ir parodyti juos tokius, kokie jie iš tikrųjų yra; ir pamokslais, ir ganytojų laiškais apšvieskite žmones, nurodykite, kokių suktų priemonių imasi tokios draugijos, kad suvedžiotų žmones ir suviliotų juos įstoti į jų gretas; kaip sugedusios yra jų nuomonės ir kaip nedori jų darbai. Kaip Mūsų pirmtakai jau daugelį sykių kartojo, tegu nė vienas negalvoja, kad jis galeto dėl kai kurių priežasčių priklausyti masonų sektai, jei jis brangina savo katalikišką vardą ir savo amžinąjį išganymą.

Tegu nė vienas nepasiduoda apgaunamas tariamo padorumo. Gal kai kam atrodo, kad masonai nereikalauja nieko, kas būtų atvirai priešinga tikėjimui ir dorovei: kadangi sektos visuotinis principas ir tikslas yra nedoras ir kriminalinis, susidėti su tokiais žmonėmis arba kaip nors jiems padėti negali būti teisėta.

Sveiko tikybos mokslo reikalingumas

Toliau reikia nuolatos ir uoliai skatinti žmones, kad stropiai mokytųsi tikėjimo tiesų; todėl Mes rimtai patariame, kad atitinkamais raštais ir kalbomis žmonės būtų išmokyti pagrindinių šventų krikščioniškosios filosofijos tiesų. To pasekmė – žmonių protai bus mokymu pagydyti ir apsaugoti nuo įvairių klaidų ir nedorybių, ypač dabartiniais nevaržomos spaudos laisvės ir nepasotinamo mokslo troškimo laikais.

Suvienytos dvasininkų ir pasauliečių pastangos

Iš tikrųjų tai yra labai didelis ir sunkus darbas, bet kunigai pasidalys tuo darbu, jei jūsų rūpesčiu jie yra tam tinkamai parengti ir išmokslinti. Tame gerame ir svarbiame darbe turi talkininkauti taip pat ir tie uolūs pasauliečiai, kurie yra pasižymėję tikėjimo ir savo krašto meile ir yra išsilavinę ir dori žmonės. Suvienytomis dvasininkų ir pasauliečių pastangomis stenkitės, Garbingieji Broliai, kad žmonės tikrai pažintų ir pamiltų Bažnyčią. Juo labiau jie pažins ir mylės Bažnyčią, juo labiau šalinsis klastingų draugijų.

Šv. Pranciškaus idealas

Ne be priežasties Mes pasinaudojame šia proga pabrėžti, kad Šv. Pranciškaus tretininkų brolija, kurios drausmę Mes neseniai išmintingai sušvelninome, turetų būti plečiama ir remiama, nes toji brolija pagal jos steigėjo mintį kviečia žmones pasekti Jėzaus Kristaus dvasia, skatina pamilti Bažnyčią ir puoseleti visas krikščioniškas dorybes; dėl to ji turės dide-

lę įtaką bendruomenei nuo užsikrėtimo nedorų draugijų nuodais. Taigi stiprinkime ir plėskime tą šventą sodaliciją. Tarp daugelio gerų vaisių, kuriuos ji neša, pakreips žmones į laisvę, brolybę ir teisių lygybę; ne taip, kaip masonai klaidingai įsivaizduoja, bet taip, kaip Jėzus Kristus užpelne žmonių giminei ir kaip šv. Pranciškus siekė. Mes laisvę suprantame kaip *Dievo* vaikų laisvę, kuria mes galime būti laisvi nuo šėtono ir nuo mūsų aistrų — dviejų mūsų pagrindinių priešų; brolybę suprantame tokią, kurios šaltinis yra Dievas, visų bendras Kurėjas ir Tėvas; lygybę suprantame tokią, kuri būtų paremta teisingumu ir artimo meile, kuri nepanaikintų žmonių skirtingumų, bet gyvenimo, pareigų ir paskirčių įvairumu sudarytų tokią bendruomenę ir tokią harmoniją, kuri savaime siektų bendro valstybės gėrio ir orumo.

Atkurti katalikiškas gildijas - unijas

Dabar turime omeny mūsų pranokėjų išmintingai sugalvotą, bet ilgainiui apleistą darbininkų pagalbos būdą, kurį būtų galima senu pavyzdžiu atnaujinti ir pritaikyti laikų dvasiai, būtent darbininkų draugijas, arba unijas, kurios, vadovaudamosi tikėjimo dvasia, saugotų materialinius ir dvasinius darbininkų reikalus. Jei mūsų pirmtakai seniau per ilgą laiką patyrė tokių organizacijų naudą, tai šiais laikais, jas atkurus, būtų galima sutriuškinti sektų jėgą. Iš savo rankų darbo gyvenantys žmonės yra vertesni už visus kitus meiles ir paguodos, tačiau jiems gresia didelis pavojus būti suvedžiotiems tų žmonių, kurie eina klastos ir apgaules keliu. Dėl to turime stengtis kuo maloniausiai jiems padėti ir įtikinti, kad įstotų į geras unijas ir draugijas ir saugotųsi blogųjų. Dėl to Mes labai trokštame, dėl mūsų žmonių išganymo ir labo, kad, mūsų vyskupams globojant, tinkama proga tokios unijos būtų atkurtos. Mums malonu girdėti, kad panašios meistrų ir darbininkų draugijos daugelyje vietų jau įsteigtos, kad tuo būdu galeėtų padėti padoriems darbininkams globoti ir aprūpinti savo vaikus ir šeimas ir ugdytų jų

pamaldumą, krikščionybės mokslą ir dorą gyvenimą. Šioje srityje negalima nepaminėti pavyzdingos Šv. Vincento draugijos, kuri taip gražiai pasitarnavo žemesnės klasės žmonėms. Jos darbai ir tikslai yra gerai žinomi: šelpiti vargšus ir skurdžius. Toji draugija dirba labai sumaniai ir kukliai, ir juo mažiau ji garsinasi, juo yra tinkamesnė vykdyti krikščioniškajai artimo meilei ir pagelbėti kenčiantiesiems.

Ypatingas dėmesys jaunimui

Kad galėtume lengviau pasiekti užsibrėžto tikslo, ypatingai jūsų globai patikime ir pavedame jaunimą, kaip žmonijos ateičiai viltį. Pašvęskite didžiausią savo rūpesčių dalį jaunimui mokyti ir auklėti. Joks atsargumas nėra perdetas saugojant juos nuo mokytojų ir mokyklų, kurios atsiduoda pragaištingų sektų kvapu. Tegu jūsų vadovaujami tėvai, tikybos mokytojai ir kunigai, dirbantys sielų išganymo darbą, panaudoja kiekvieną progą, mokydami krikščionybės mokslo, įspėti savo auklėtinius ir parodyti tų draugijų nedorumą, kad jie laiku jas pažintų ir saugotųsi įvairių klastingų pinklių, kuriomis jų pasiuntiniai suvilioja žmones. Jaunuomenės mokytojai ir auklėtojai pasiels labai protingai, jei pajėgs įskiepyti jaunimui pasiryžti niekadęs nestoti į jokią draugiją be tėvų žinios arba nepasitarus su klebonu ar dvasios vadovu.

Melstis ir veikti

Mes puikiai žinome, kad net mūsų suvienytų pastangų nepakaks išrauti blogio sėklai iš Viešpaties lauko, jei dieviškasis vynuogyno Mokytojas mūsų nepasigailės ir neparems mūsų pastangų. Dėl to mes turime nuolankiai ir rūpestingai Jį maldauti, kad mums padėtų šiame didžiajame pavojuje ir reikale. Masonų sekta rodosi akiplėšiška ir išdidi savo pasisekimais, ir, atrodo, nėra ribų jos užsispyrimui ir savavaliavimui. Jos sekėjai, susivieniję nedoromis sutartimis ir slaptais susitarimais, padeda vienas kitam ir padrąsina vieni kitus blogiems darbams. Tokie smarkūs puolimai reikalauja taip pat gintis

nuo jų. Visi geros valios žmonės turėtų sudaryti kiek galima didesnę veikimo ir maldos draugiją. Dėl to mes juos maldaujame ir prašome, kad vieningomis širdimis sustiprintų savo gretas ir būtų nepajudinami prieš einančią priekin tamsiąją sektos jėgą, kad maldaudami pakeltų savo rankas į Dievą, kad krikščionių vardas gražiai žydėtų, kad Bažnyčia galėtų džiaugtis reikalinga laisve, kad sugrižtų paklydėliai, kad klaidą užleistų vietą tiesai ir nedorybė — dorybei.

Pasikvieskime sau padėjėja ir užtarėja Mergelę Mariją, Dievo Motiną, kad Ji, kuri nuo savo prasidėjimo valandos nugalėjo šėtoną, parodytų savo galią toms nedoroms sektoms, kuriose yra atgaivinta užkrečiama velnio dvasia su jo neištikimybe ir apgaule. Maldaukime šv. Mykolą, dangiškųjų angelų kunigaikštį, kuris nugalėjo pragariškąjį priešą, ir šv. Juozapą, Švenčiausiosios Mergelės Sužadėtinį ir dangiškąjį Katalikų Bažnyčios globėją, didžiuosius apaštalus Petrą ir Povilą, krikščionių tikėjimo tėvus ir garbingus pergalėtojus. Jų užtariam ir susivieniję ištverminga malda, Mes tikimės, kad Dievas mūsų pasigailės ir tinkamu laiku pagelbės žmonių giminei, kuri yra šitiek pavojų apsupta.

Kaip dangiškų dovanų ir Mūsų maloningumo laidą, Mes maloniai suteikiame Viešpatyje Apaštališkąjį Palaiminimą jums, Garbingieji Broliai, kunigams ir visiems jūsų rūpesčiams pavestiesiems.

Duota Šv. Petro Bazilikoje, Romoje, 1884 metų balandžio mėnesio 20 dieną, šeštaisiais Mūsų popiežiavimo metais.

POPIEŽIUS LEONAS XIII

Vertimas atitinka originalą — spausdinti galima.

Kun. Juozas Miliauskas, S.D.B.

rev. deleg.

1958 m. spalio 31 d.

